# PREDKLADACIA SPRÁVA

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ďalej len „úrad“) v spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a z podnetu Európskej komisie, predkladajú na rokovanie vlády Slovenskej republiky, ***„Návrh na zlúčenie Operačného programu Integrovaná infraštruktúra s Operačným programom Výskum a inovácie implementovaných v rámci programového obdobia 2014 – 2020“*** (ďalej len „návrh zlúčenia“).

Cieľom návrhu zlúčenia je prijať rozhodnutie vlády Slovenskej republiky o zlúčení Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (ďalej len „OP II“) a Operačného programu Výskum a inovácie (ďalej len „OP VaI“) na účely zefektívnenia implementácie a eliminovania rizika trvalej straty finančných prostriedkov v dôsledku aplikovania pravidla n+3 v rámci OP VaI.

Predkladaný návrh zlúčenia obsahuje prehľad o aktuálnom stave implementácie OP VaI vrátane informácie o pripravovanej revízii OP VaI v dôsledku realokácie záväzku 2019 a výkonnostnej rezervy.

V rámci OP VaI už v roku 2017 došlo k trvalej strate finančných prostriedkov vo výške 26,97 mil. Eur a následne aj v roku 2018 vo výške 81,45 mil. Eur. **Za obdobie predchádzajúcich 2 rokov prišla Slovenská republika v rámci tohto programu nenávratne o finančné prostriedky na národnej úrovni vo výške 108,42 mil. Eur.** Pre splnenie pravidla n+3 voči záväzku roku 2016 programu je potrebné do konca roka 2019 vyčerpať a **deklarovať výdavky v minimálnej výške 180,7 mil. Eur** za zdroj EÚ. Zároveň **do konca roka 2020 je potrebné vyčerpať ďalších 236 mil. Eur za zdroj EÚ.**

Na základe vyhodnotenia záväzných plánov roku 2018 a zhodnotenia celkového vývoja v čerpaní finančných prostriedkov, **úrad v máji 2019** začal vypracovávať materiál *„Návrh na zavedenie súboru opatrení v rámci operačných programov a programov spolupráce“*, v ktorom riadiaci orgán OP VaI, v rámci pripravovaného súboru opatrení neidentifikoval žiadne riziko trvalej straty finančných prostriedkov. Materiál obsahoval konkrétne opatrenia, s cieľom zakcelerovať čerpanie prostriedkov, ako aj časový harmonogram plnenia jednotlivých opatrení. Riadiaci orgán neakceptoval termíny navrhované úradom a trval na posune termínov približne o 1 až 2 mesiace, čo z pohľadu úradu nebolo akceptovateľné.

**Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky**, ako riadiaci orgán OP VaI, **prvýkrát indikoval dňa 9. augusta 2019** v rámci monitorovacích správ zaslaných úradu plánovanú **trvalú stratu finančných prostriedkov na národnej úrovni len vo výške 5 311 750,13 Eur** a až **dňa 1. októbra 2019 na stretnutí s Európskou komisiou** (Close monitoring meeting) **indikoval trvalú stratu finančných prostriedkov už vo výške 39 mil. Eur**. **V súčasnosti riadiaci orgán predpokladá trvalú stratu finančných prostriedkov v objeme 40 mil. Eur.**

Je potrebné zdôrazniť, že táto trvalá strata je indikovaná z tých častí OP VaI, ktoré sú priamo v gescii Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Časti OP VaI, ktoré patria do gescie Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky vykazujú plánované čerpanie a plnia si svoje záväzky. Dôkazom je, že z čerpania v roku 2019 v objeme 48,15 mil. Eur vyčerpalo MH SR 43,5 mil. Eur.

**Úrad a ministerstvo** vzhľadom k úrovni stavu hodnotenia, kontrahovania a pripravených žiadostí o platbu vo vzťahu k ostávajúcemu času **predpokladajú trvalú stratu finančných prostriedkov až do výšky 90 mil. Eur.**

Spracovaný materiál „Návrh na zavedenie súboru opatrení v rámci operačných programov a programov spolupráce“, bol dňa 27. augusta 2019 schválený Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 411/2019. Časový harmonogram plnenia opatrení v rámci OP VaI nie je dodržiavaný. Niektoré opatrenia boli splnené len čiastočne, resp. vôbec.

Návrh zlúčenia bol predmetom rokovania Rady vlády pre vedu, techniku a inovácie (ďalej len „Rada vlády“), dňa 11.10.2019. V rámci bodu rokovania *"Informácia o stave implementácie OP VaI"* Rada vlády návrh riešenia vysokého rizika dekomitmentu OP VaI prijala a odporučila ho predložiť na rokovanie vlády Slovenskej republiky za predpokladu, že zameranie OP VaI zostane zachované v jeho jednotlivých prioritných osiach a opatreniach tak, ako doposiaľ.

**Návrhom zlúčenia dôjde len k technickému spojeniu operačných programov**, ktoré zabezpečí, aby Slovenskej republike neprepadli finančné prostriedky z OP VaI. **Účel finančných prostriedkov alokovaných v rámci OP VaI na podporu vedy, výskumu a inovácií ostáva zachovaný aj do budúcna a v rámci zlúčenia OP II s OP VaI nedochádza k zmene prioritných osí OP VaI.** To znamená, že zlúčenie operačných programov nebude mať za následok znižovanie finančnej alokácie pre vedu, a výskum a inovácie. Po zlúčení predmetných dvoch programov by vzhľadom na objem prečerpaných prostriedkov v rámci OP II nad rámec minimálnej úrovne čerpania v roku 2019 potrebnej pre splnenie pravidla n+3 už bolo aktuálne splnené pravidlo n+3 voči záväzku roka 2016, ktoré je potrebné splniť voči Európskej komisii do konca roka 2019**. Zo záväzku roku 2017 ostáva vyčerpať na národnej úrovni už iba 48,16 mil. Eur, čo vytvára vysoký predpoklad na naplnenie pravidiel n+3 do roku 2020 aj po zlúčení operačných programov.**

Hlavný dôraz Európskej komisie smeroval k potrebe minimalizovať riziko hroziacej trvalej straty finančných prostriedkov v roku 2019 prijatím všetkých riešení, ktoré pripadajú do úvahy na zlepšenie súčasnej situácie, vrátane zásadnejších návrhov v kompetencii vlády SR, ako napr. zlúčenie operačných programov. Komisia vo vzťahu k zlučovaniu operačných programov uviedla, že je otvorená voči takémuto radikálnemu opatreniu, je však potrebné prijať rozhodnutie vlády SR a konať veľmi rýchlo.

Schválením predkladaného materiálu vládou SR však automaticky nezaniká zodpovednosť Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva hospodárstva SR ako riadiaceho/ sprostredkovateľského orgánu, ani ako platobných jednotiek, aby naďalej vyvíjali úsilie o maximalizáciu oprávnených výdavkov predkladaných na certifikačný orgán vo vzťahu k plneniu pravidla n+3 v roku 2019, nakoľko až do konečného rozhodnutia zo strany Európskej komisie sú v platnosti pôvodné verzie oboch operačných programov, a teda riziko automatického zrušenia záväzku až do tohto momentu naďalej pretrváva.

**Z tohto dôvodu je potrebné zo strany riadiaceho orgánu, sprostredkovateľských orgánov a platobných jednotiek plniť naďalej svoje úlohy v súlade s aktuálne platnou implementačnou štruktúrou OP VaI tak, aby bolo v čo najvyššej miere zabezpečené predkladanie výdavkov pre splnenie pravidla n+3 ministerstvu, a to za Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu**

**SR v minimálnom objeme 97,95 mil. Eur a za Ministerstvo hospodárstva SR v minimálnom objeme 82,42 mil. Eur.**

Návrh zlúčenia má v budúcnosti pozitívny vplyv na rozvoj ekonomiky Slovenskej republiky a tým ďalší multiplikačný pozitívny efekt, napr. na zamestnanosť a podnikateľské prostredie, vzhľadom na to, že sa zachraňujú prostriedky **v minimálnom objeme 39 - 90 mil. Eur**, keďže zlúčením operačných programov sa zabráni procedúre zrušenia časti záväzku v roku 2019 a SR nepríde o možnosť čerpať tieto prostriedky do konca programového obdobia.

Vzhľadom na to, že ide o technické zlúčenie operačných programov a materiál je nelegislatívnej povahy, nemá tento krok dopad na ďalšie zabezpečenie spolufinancovania zo štátneho rozpočtu, keďže pôvodné operačné programy mali tieto zdroje narozpočtované aj v nasledujúcich rokoch.

V rámci medzirezortného pripomienkového konania bolo predložených 68 pripomienok, z toho 38 bolo zásadného charakteru. V rámci rozporového konania bol pri 34 zásadných pripomienkach rozpor odstránený. Materiál na vládu predkladám s rozporom. Rozpor pretrváva pri 4 zásadných pripomienkach Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu SR.